

Participatieverslag Aanpak Mobiliteit Brede Binnenstad

Wat hebben we gedaan?

De gemeente 's-Hertogenbosch heeft bewoners en andere stakeholders uitgenodigd om hun stem letterlijk te laten horen via een app. Daarnaast hebben we gesprekken mogelijk gemaakt op verschillende plekken, verspreid over een aantal weken.

Er zijn in totaal 187 gesprekken opgenomen met verschillende groepen bewoners. Dit is gelijk aan ruim 41 uur gesproken tekst. Hieronder de gesprekken die zijn opgenomen.

- Lange discussies & gesprekken, opgenomen tijdens de fysieke participatiebijeenkomsten op dinsdag 28 mei en zaterdag 1 juni 2024.
- Kortere verhalen, op straat opgehaald via 40 interviews met voetgangers en ondernemers in de brede binnenstad op maandag 27 mei 2024.
- Bewoners en stakeholders zijn uitgenodigd om online, via een QR-code die ruim 3 weken online stond, hun verhaal op te nemen en te delen.

Wat staat er in dit verslag?

In de opgenomen gesprekken worden veel zorgen, wensen en ideeën gedeeld over hoe wij, als gemeente, de mobiliteit van de brede binnenstad beter kunnen maken. Sommige uitspraken zijn hetzelfde, andere laten een strijd of spanning tussen meerdere behoeftes zien. We hebben deze zorgen, wensen en ideeën ingedeeld in kanszones. Dit zijn gebieden of thema's waar kansen liggen en die directe invloed hebben op de betrokken bewoners. Door deze zones zorgvuldig te onderzoeken en aan te pakken, kunnen we praktische verbeteringen voor elkaar krijgen die de levenskwaliteit in onze stad verhogen.

In dit verslag beschrijven we kort de belangrijkste kanszones die uit de opgenomen gesprekken naar voren komen. Voor elke kanszone hebben we de betrokken belanghebbenden vastgesteld en een aantal uitspraken toegevoegd om de context en nood van de situatie te laten zien.

Het doel van dit verslag is om snel een terugkoppeling van het participatieproces te geven. Het is geen volledig overzicht van alles wat er is opgehaald, maar het is bedoeld om de verschillen te laten zien. Van kerndilemma's zoals toegang en bereikbaarheid van de binnenstad die ruim 50 keer besproken zijn, tot minder vaak benoemde, maar nog wel belangrijke zorgen, zoals uitlaatgassen van de kiss-en-ride zone op de Leeghwaterlaan. Het uitgebreide verslag kunt u opvragen als u dat wilt inzien.

Een selectie van kanszones

Toegang en bereikbaarheid van de binnenstad

(52 keer benoemd)

Betrokken stakeholders:

- Lokale ondernemer,
- Binnenstadbewoner,
- Automobilist,
- Fietser,
- OV-gebruiker,
- Toerist.

Wat is er aan de hand?

De discussie over de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de brede binnenstad van 's-Hertogenbosch is een groot emotioneel dilemma. Er is spanning tussen het behoud van de economische gezondheid van de binnenstad, de leefbaarheid voor bewoners, en de noodzaak om milieuvriendelijke en duurzame vervoersopties te verbeteren.

Zorgen: Verminderde bereikbaarheid kan leiden tot omzetverlies voor ondernemers, zorgen over economische risico's.

Wensen: Binnenstad bereikbaar houden voor auto's, vooral voor economisch belang, ov-toegankelijkheid behouden.

Ideeën: Balans tussen economische groei, duurzaamheid en leefbaarheid; autoluwe zones met behoud van voldoende bereikbaarheid.

Uitspraken:

"Hou de Bossche binnenstad bereikbaar. Dat willen alle ondernemers en ik dus ook." - Lokale ondernemer

"De voorgenomen plannen ten aanzien van het vergroten van het Selectief Toegangsgebied [...] zijn voor mij als ondernemer een groot economisch risico." - Inwoner gemeente 's-Hertogenbosch, lokale ondernemer

"De binnenstad van Den Bosch moet goed bereikbaar blijven per openbaar vervoer. [...] De binnenstad mag autoluw zijn, maar niet autovrij." - Automobilist, fietser, OV-gebruiker

"Als de autobezoekersaantallen dalen, betekent dat de doodsteek voor de retail." - Inwoner gemeente 's-Hertogenbosch, lokale ondernemer

"Fiets en voetganger op 1, dan het OV en als laatste de auto. Geparkeerde auto's bepalen het straatbeeld i.p.v. de bewoners met spelende kinderen." - Fietser, inwoner gemeente 's-Hertogenbosch

Omschrijving kanszone en mogelijke vervolgstappen:

Deze kanszone draait om het vinden van een balans tussen economische groei, duurzaamheid en leefbaarheid in de binnenstad van 's-Hertogenbosch. Ondernemers vrezen dat beperkte auto-toegang de omzet laat dalen, terwijl bewoners aandringen op meer autoluwe gebieden om de leefbaarheid te verbeteren. Deze kanszone is breed en voor veel mensen een emotioneel onderwerp. Het is ook opgepakt en verdiept tijdens een stakeholdersessie met lokale ondernemers.

Fietsen in de binnenstad

(45 keer benoemd)

Betrokken stakeholders:

- Fietser,
- Binnenstadbewoner,
- Voetganger,
- Automobilist.

Wat is er aan de hand?

De infrastructuur voor fietsers in de brede binnenstad van 's-Hertogenbosch is een veelbesproken onderwerp. Hoewel fietsen wordt gepromoot als een duurzaam en efficiënt vervoersmiddel, zijn er verschillende uitdagingen zoals beperkte fietsparkeergelegenheid, veiligheid, en conflicten met voetgangers en automobilisten.

Zorgen: Onvoldoende parkeerplaatsen voor fietsen, drukte, en onveiligheid.

Wensen: Meer ruimte en beveiligde stalling voor fietsen.

Ideeën: Uitbreiden fietsinfrastructuur, creëren van fietsstraten, verbeteren bewegwijzering, educatie en bewustwording campagnes.

Uitspraken:

"Het staat wel echt vol daar bij de Arena." - Fietser, straatinterview

"Meer parkeergelegenheid voor fietsers. Iedereen heeft tegenwoordig een dure fiets. Het is fijn als die ook veilig kan staan." - Automobilist, fietser, OV-gebruiker

"Ik vind het een beetje te druk om te fietsen de meeste dagen." - Fietser, voetganger

"[Ik wil] meer ruimte voor de fietsen." - Straatinterview

"Maar als ik boodschappen doe, zal ik absoluut niet [mijn fiets] in de stalling zetten, heb ik niks aan." - Straatinterview

"Het is pittig. Verschrikkelijk. [Bij de viskraam, op de markt] er vallen constant mensen [met de fiets]. Benen gebroken, armen gebroken, sleutelbenen gebroken. Met de fiets?

Ja, omdat ze over die rand heen vallen. Ja. O! Ja, ik zag net een kindje vallen trouwens." - Straatinterview

Hinthamerstraat: overlast en voetgangersveiligheid

(71 keer benoemd)

Betrokken stakeholders:

- Fietser,
- Binnenstadbewoner,
- Lokale ondernemer,
- Voetganger,
- Automobilist.

Wat is er aan de hand?

De Hinthamerstraat wordt als onveilig ervaren voor voetgangers door de mix van voetgangers en fietsers, waarbij elektrische fietsers en coffeeshopbezoekers vaak te hard rijden. Er is een wens om de straat meer voetgangersvriendelijk te maken en het verkeer te reguleren om de veiligheid en het comfort te verhogen.

Zorgen: Onveiligheid door snelle fietsers en gemotoriseerd verkeer.

Wensen: Veiligere straten voor voetgangers, regulering van verkeer.

Ideeën: Verbetering van infrastructuur en verkeersregulering, vooral voor drukke straten.

Uitspraken:

"Als ik loop dan mijd ik eigenlijk de Hinthamerstraat, omdat het gewoon heel onveilig voelt. [...] Er zijn heel veel fietsers die fietsen gewoon echt keihard door die Hinthamerstraat. Ook van de bezorgers, thuisbezorgers. Op elektrische fietsen vaak ook. Die gaan echt hard."

"Nou ja, al dat gemotoriseerd verkeer wat er ook doorheen gaat in de ochtend. Het is tot een uur of, nou ja, ik fiets er meestal tussen acht en negen. En dan staat [de Hinthamerstraat] gewoon helemaal vol met bestelbusjes en leveranciers en noem het maar op."

"Ik vind het met name belangrijk als het gaat om de verkeersveiligheid in de stad, dat er iets gedaan wordt aan de drukte in de Hinthamerstraat als gevolg van de bezoekers van de coffeshops. Dat zijn

passanten die rondjes rijden, verkeerd parkeren, onveilige situaties creëren, maar waar de gemeente tot op heden, nou wat het lijkt, niet zoveel aan heeft gedaan.”

Parkeertekort (bak)fietsen

(13 keer benoemd in 3 gesprekken)

Betrokken stakeholders:

- (Bak)fietseigenaren

Wat is er aan de hand?

Dit is een voorbeeld van een minder vaak benoemd onderwerp, dat door een kleine groep consistent wordt benoemd. Er is een tekort aan geschikte fietsenstallingen, vooral voor bakfietsen. Dit probleem belemmert fietsers, vooral ouders met kinderen, in hun bewegingsvrijheid en veiligheid. Er zijn voorstellen voor meer en beter toegankelijke fietsenstallingen in de binnenstad.

Zorgen: Beperkte parkeermogelijkheden voor bakfietsen, ontoegankelijke stoepen voor rolstoelgebruikers.

Wensen: Meer en betere fietsparkeerplaatsen, rolstoeltoegankelijke infrastructuur.

Ideeën: Uitbreiden en verbeteren van fiets- en rolstoelparkeerplaatsen, zorg voor toegankelijkheid openbare ruimtes.

Uitspraken:

"Waar fiets je dan, als je met de bakfiets op pad gaat? Ik vind echt dat de mogelijkheid tot stallen heel beperkt is. Er zijn een aantal bewaakte fietsstallingen, maar daar kom ik met mijn bakfiets niet in. Ik kan alleen bij de Wolvenhoek erin. De anderen zijn niet toegankelijk. Het past gewoon niet qua afdaling."

"Het bijzondere is dat ik wel een auto mag parkeren in de openbare ruimte, maar mijn bakfiets in de tuin moet zetten."

Stoep toegankelijkheid

(13 keer benoemd in 2 gesprekken)

Betrokken stakeholders:

- Mensen met een beperking

Wat is er aan de hand?

Dit is een voorbeeld van een minder vaak benoemd onderwerp, dat toch belangrijk is voor een kleine groep. Een aantal mensen met een beperking gaf aan dat de rolstoeltoegankelijkheid in hun wijk niet voldoet aan de eisen. Dit komt onder andere door verkeerd gestalde fietsen maar ook door een gebrek aan op- en afritten.

Uitspraken:

"En er is in 2016 een verdrag getekend met de VN dat alles, omgeving, publieke toegankelijkheid, allemaal rolstoel toegankelijk moeten zijn. En dat schort er nogal aan. En dan zijn we nu acht jaar verder. En wie controleert dat, wordt dat gedaan? Ik voel me zwaar gediscrimineerd omdat ik in een rolstoel zit en nooit meer kan lopen. Ik ben 59. In [mijn wijk] kan ik ook niet met mijn rolstoel de stoep op of de stoep af. Ga eens staan voor de gehandicapten. Dank u wel."

Leegwaterlaan en het kiss-en-ride verkeer

(16 keer in 1 gesprek benoemd)

Wat is er aan de hand?

Dit is een specifiek voorbeeld van een minder vaak benoemde onderwerp dat toch belangrijk is voor iemand. Deze zone ervaart een significante impact van het verkeer dat gerelateerd is aan het brengen en halen van mensen bij het station. Bewoners uiten zorgen over de luchtkwaliteit en geluidsoverlast, wat leidt tot een ongezonde situatie. Er zijn suggesties om de straat autovrij te maken om de leefbaarheid te verbeteren.

Uitspraken:

"Mensen die kinderen of ouderen bij het station afzetten of weer op komen halen, die hebben nu nagenoeg geen plek om dat te doen. En die komen velen al vanaf de Magistratenlaan en gaat dan linksaf de Leeghwaterlaan in, en daar is praktisch geen ruimte om te stoppen, want het is een smalle baan, en dat is ook nog een fietsbaan, en het is al een stukje eenrichtingsverkeer. Ik als bewoner zit graag op een balkon, als het mooi weer is, en als al dat verkeer, van dat kiss-en-ride gebeuren, daar allemaal stopt, dan zetten ze de motor niet af. Nee, want het is een kort moment. Dus dat is [...] een hele ongezonde situatie. Daar komt bij dat er plannen zijn om binnen nu een jaar of tien dat hele stationsgebied flink uit te gaan breiden. En als je daar gaat uitbreiden, dan kan je ervan uitgaan, naar mijn idee, dat ook het verkeer daar naartoe groter gaat worden. Dus dat probleem wat ik net schets, dat wordt alleen maar groter."

Meer kanszones

Met de hoeveelheid inbreng en de rijke context die mensen hebben gedeeld, zijn er nog veel meer kanszones waarmee we aan de slag kunnen.

Hieronder een kort overzicht van kanszones per thema. Dit zijn allemaal kansen die stakeholders met ons hebben gedeeld. Een aantal kanszones is in strijd met elkaar: hier zullen we extra aandacht aan moeten besteden om te kijken hoe we van conflicten ruimtes voor innovatie kunnen maken.

Leefbaarheid binnenstad

Stakeholders: binnenstadbewoners, lokale ondernemers

Kanszone: balans vinden tussen commerciële ontwikkeling en behoud van leefbaarheid.

Autovrije zones

Stakeholders: voetgangers, binnenstadbewoners

Kanszone: invoeren en uitbreiden van autovrije gebieden om de leefbaarheid te verhogen.

Bewonersparkeerplaatsen

Stakeholders: binnenstadbewoners, automobilisten

Kanszone: prioriteren van parkeerplaatsen voor bewoners tegenover bezoekers.

Parkeerproblemen

Stakeholders: automobilisten, toeristen

Kanszone: aanpakken van hoge parkeertarieven en het tekort aan parkeerplaatsen.

Auto vs. fietser conflict

Stakeholders: automobilisten, fietsers

Kanszone: optimaliseren van verkeersplannen om conflicten tussen auto's en fietsen te verminderen.

Openbaar vervoer toegankelijkheid

Stakeholders: OV-gebruikers, inwoners gemeente 's-Hertogenbosch

Kanszone: verhogen van toegankelijkheid en efficiëntie van het openbaar vervoer.

Speciaalzaken toegankelijkheid

Stakeholders: lokale ondernemers, automobilisten, mensen met een beperking

Kanszone: zorgen voor toegang tot speciaalzaken ondanks autovrije zones.

Economische toegang

Stakeholders: automobilisten, lokale ondernemers

Kanszone: verlagen van economische barrières voor stadsbezoekers.

Veiligheid voetgangers

Stakeholders: voetgangers, binnenstadbewoners

Kanszone: verbeteren van voetgangersveiligheid in de binnenstad. Ook 's nachts.

Fatbike regulering

Stakeholders: voetgangers, fietsers

Kanszone: invoeren en handhaven van regels voor fatbikes en andere elektrische fietsen op drukke dagen en tijden in de binnenstad.

Binnenstad esthetiek

Stakeholders: binnenstadbewoners, toeristen

Kanszone: behouden van de historische uitstraling met respect voor moderne behoeften.

Groen in de stad

Stakeholders: binnenstadbewoners, gemeentelijke diensten

Kanszone: creëren van meer groen in de stedelijke omgeving.

Milieu vs. economie

Stakeholders: lokale ondernemers, inwoners gemeente 's-Hertogenbosch

Kanszone: invoeren van milieuzones zonder lokale bedrijven te schaden.

Openbare ruimte

Stakeholders: binnenstadbewoners, gemeentelijke diensten

Kanszone: optimaliseren van het gebruik en de inrichting van openbare ruimtes.

Handhaving milieuzones

Stakeholders: automobilisten, lokale ondernemers

Kanszone: effectieve handhaving van milieuzones om de luchtkwaliteit te verbeteren.

Regelgeving fietsparkeren

Stakeholders: fietsers, gemeentelijke diensten

Kanszone: handhaven van fietsparkeerregels om overlast te voorkomen.

Rolstoeltoegankelijkheid

Stakeholders: persoon met een Beperking, gemeentelijke diensten

Kanszone: verbeteren van toegankelijkheid van publieke ruimten voor rolstoelgebruikers.

Bereikbaarheid voor ouderen

Stakeholders: persoon met een beperking, OV-gebruikers

Kanszone: verbeteren van OV-faciliteiten en infrastructuur voor ouderen en mensen met mobiliteitsbeperkingen.

Overgang naar duurzaamheid

Stakeholders: gemeentelijke diensten, lokale ondernemers

Kanszone: implementeren van duurzame stadsinitiatieven.

Leefbaarheid en overlast

Stakeholders: binnenstadbewoners, toeristen

Kanszone: balanceren van evenementen en toerisme met de leefbaarheid van bewoners.

Vragen?

Heeft u een vraag of opmerking na het lezen van dit verslag? Of wilt u het uitgebreide verslag in PDF-formaat ontvangen? Stuur dan een bericht naar mobiliteitbredebinnenstad@s-hertogenbosch.nl.